

SAMI USTEB.

No. 10.

Oktober manost 1901.

3ad jakkodak.

Ruossaguoddek.

Gost kristalazak læk, dobbe læ maidai ruosa. Kristusa olbmuk læk alo ruosa olbmuk. Golgatast ruosas alde jabmem givsest læ Jesus min bæstam, varaines læ son eallam min bæstemgirje; ruosa muittem mi adnep bassen; ruossa adda migjidi rafhe; ruossalavla læ min vuoinadam-lavla jabmemest.

Nu vissa go Jesusa ruossa guodda min, nu vissa ferttip mige guoddet ruosa. Juokke gillamus ja hætte, maid Ibmel læ bigjam min ala, læ ruossa; ja go mi guoddep dam gierddavažžan mainodedin Ibmela, de mi læp ruossaguoddek; mutto dat gillamus, mi boatta min bagjeli min suddoi diti, i læk ruossa, mutto rangastus.

Kristusest læk ustebak maidai Finmarkost; damditi dabege læk ruossaguoddek. Dabe læk ealmetæmek, daktesærgatagast buoccek; okta fertte oaidnet su rakis uccakazas gillamen, nubbe fertte vuolgatet akas buoccevisui.

Rakis ruossaguoddek, mon dærvatam din: Hærra lekus dingum, son væketekus din! Muite, atte Hærrast dat boatta, su arbmogas vaimost dat boatta, su rakisvuodast dat boatta, son datto dakkat du garvesen ouddanboattet euvvggasa ouddi. Rokkadala maidai dam rokkusa, maid boares ruossaguodde Thomas a Kempis rokka-dalai: „Du namma, o Hærra, lekus maidnujuvvum agalašvutti, don, gutte læk dattom, atte dat gæealusa ja atestus galgai boattet mu bagjeli. Im mon mate dast erit bataret; mutto du lusa mon ferttim bataret ja rokkadallat: Væket muo ja jorggal dam munji buorren!

Hærra, mon læm dal hædest, mu vaibmo læ losidattujuvvum, ja mon giksuuvvum sagga

dam dalas gillamusast. Ja dal, rakkasæmus Aea-æam! maid galgam ealppet? Mon bakkijuvvum juokke guovlost: Bæste muo dam dimost erit! Mutto damditi mon læm boattam dam dibmoi, vai don galgak hærvasen dakkujuvvut, go mon vuoleduvvum ja bestujuvvum dust.

Hærra, gajo mu! dastgo maid matam mon varnotæbme dakkat, ja gosa galgam mon dutaga mannat? O, adde munji gierddavasvuoda, Hærra, maidai damge gærde! Læge don mu vække, o Ibmel, ja im mon galga ballat, vaiko man lossad mu noahte læžža.

Ja maid galgam dal ealppet? Hærra, sadus du datto! Galle mon læm ansasam gillat atestusa ja vaive. Damditi mon berrim bittet, dassai go riidto nokka, ja mu dille sadda buorebun. Mutto du buokvægalas gietta læ galle famolas valddet dam gæealusa must erit, linasmattet dam fallitæme, amam mon jorralet. Don læk ouddal juo dakkam sæmma lakai mu vuostai, don mu Ibmelam, mu vaibmolaðes Aeaam! Ja maðe loseb dat nubbastus læ munji, daðe gæppasæb dat læ dudnji, don buok alemus!“

Muttom bædnagi usteb.

Kristianiast jami moadde vakko dastouddal okta boares nisson, Anna Gunnerus. Viissalis bargo bokte læi son eokkim 700 kruvna; buok dam addi son testamenta bokte buocce bædnagidi buorren. Go testamenta lokkujuvvui, de son gooi dam olbma, gæn gitti ruðak addujuvvujegje: „Go don gavnak muttom ruoidna hæjos bædnaga, mi læ buocce ja varnotæbme, de valde dam lusad ja divso dam burist. Gæeal gavdnat dam iseda. Jos don fuobmasak, atte ised læ garas, de

oaste sust bædnaga. Jos don gavnak aibas burid olbmuid, de adde sigjidi bædnaga; mutto jos dag-garažak æi gavnun, de mavse, vai dæivvelis luođta matta fakkistaga ja suorgatusataga loapatet dam vaivan spiri hæga.“

Nana datto vægja gæsset
lossis guorme.

Go mi jurdašep olbmui dile ala dam mailmest, de mi farga fuobmašep, man ollo nana datto vuotta. „Dat læ vægjemættom, dat læ aibas vægjemættom; mi læp hæjos olbmuk“; naft vaiddalek ollok. Mutto son, gæst læ nana datto, i hæite barggamest, vaiko orro læmen vægjemættom, vaiddalus i gavnun su njalmest, son bargga doavoin doaivo vuostai, son lokka: „Jos mon im vuote odne, de mon vuoitam itten; jos mon im væje dam jage, de mon væjam boatte jage, jos mon im olle mærrabaikkam ragjai dam ællemest, de mon vissa ollim dom nubbe ællemest; olbmuidi dat daidda læt vægjemættom, mutto i Ibmeli; dastgo Ibmeli læ buok vejolas.“

Nannosæmus datto mailmest læ dat, mi goæujuvvu oskon, ja osko vuotta alelassi mailme lægjel. Bija Ibmeli osko du vaimod æiegnalvutti, ja don læk vuoittemættom.

Mon gavnunim æska muttom boares Sabmelaža, gæst læi nælgge ja goikko vanhurskesvuota mannai, mutto sust æi læm Samegiel-girjek. Mutto nu gukka bargai su angervuotta, atte son dal lokka darogiela ja maidai dulkko olbmuidi ællema sanid. Vissa dat læi sudnji lossis guorbme adnet dam amas giela; mutto su angervuotta vuoti.

Go dat loavdes pappa Francke datoi huksit vieso oarbes manai diti, de sust æi læm ruđak. Mutto son rokkadalai ja barggagođi, bijai gædge gædge ala, ja dal cæggajek stuora viesok ja læk cæggam lakka 200 jage, ja ollo duhat mana læk dobbe ožjom rumaslas ja vuoinalas buristsivdnadusa. Lossis guorbme galle læi — mutto osko vuoti; osko matta varidge sirddet.

Bisma Augustin ædne Monika læi oskolas nisson; mutto su bardne læi lappum bardne, ja

lappum bardne son læi vela dallege, go son læi dævddam 40 jage. Mutto ædne doaivoi ain, vulgi su mannai, rokkadalai, æieroi ja bargai, ja manemusta cuovkkani barne garra vaibmo, son jorggaluvvui, saddai Ibmela angeris balvvalægjen ja bargai Ibmela oudast æmbo go guttege æra su aigest. Jorggalet suddolaža su bahas gæinost erit, læ vissa mailme losemus guorbme — mutto osko dam vægja.

Jos dust læ daggar bardne, ale hærdotuva goassege — osko vuotta.

„Osko vuotta“ — æale daid sanid du salbmagirjad vuostas blađđai, du visud bagjeli ja du vaimod sisa. Dat læ Jesus, gutte læ addam migjidi dam sane.

Vuoinalas lavla.

1. Maid væket min ællem dam mailmest,
jos æp ane avver Ibmeli sanest?
Jos dabe æp Ibmelest bala,
de songe mist dobbe i fuola.
2. Damditi, mu rakis ustebidam,
rakkasæmus vieljak ja oabak,
allet læge æmbo suddo slavak,
daihe digjidi burist i gæva.
3. Muite alo dam hædemus darbo,
ane alo dam talmidad oudast,
oca dabe sillusad læbo,
amad gillat agalas hæbo!
4. Maid væket mailmalas golle,
go jabmem du ragjaige olle,
vaik' obba mailme don vuoitak,
go silud don helveti luoitak.
5. Daga suddostad jorggalusa,
vuolge rakis Jesusad lusa,
gutt' i aigo ovtage hilggot,
mutto agalas illoi doalvvot.
6. Gutte angeret occa armo,
rokkadalla Jesusest famo,
son galgga saddat Ibmeli manna
ja lavlodet hosianna.

7. Vuoi, man likkolas læ dat siello,
dat vuotta juo dabe nuft ollo ;
gutte Jesus occa ja gavnna,
son maista dam almalas manna.
8. Mailmest læ ollo visesvuotta ;
gutte Ibmel ja jecas dovdda,
son visasæmus læ dain buokain,
son gaidda erit suddo luodain.
9. Ustebam, ane sielostad avver,
oca dabe dam huoremus davver !
Mutto vuoi, jos don silud bætak,
de vissasi helveti dussak.
10. Vuoi dobbe dam hirmoslas baike,
go bagjelgeæu armo aigge !
Hirmos læ bærgalagai særvest
buollet dam rissadolla-javrest.
11. Maid jurdasak don, rakis usteb ?
Gi dietta, man gukka mi ællep ?
Likkolas, gi alo læ garves
ja muitostes adna su matkes !
12. Damditi læge morres alo,
ouddalgo dast ærrana siello !
Ale daga diðolas suddo,
mutto almalas aead dato !
13. O don, gutte armo læk gavdnam,
gutte læk vissalet rokkadallam,
don ik læk dam jabmemest argge,
vaiko ik dieðe jabmemad aige.
14. Son jabmemest i darbas ballat,
dat bottus manped daihe arrad,
su sielo dat dabe erit bæsta
ja doalvvo su Jesusa lusa.
15. Don jabmem, gutte hæsta alde ridik,
don hærrad balvvalægje læk,
gutte ik ovtage olbmu sæste ;
goas cuvkkik don mu lairrelitte ?
16. O rakis Jesus, Vuoinad sadde,
gutte oapat min rokkadallat
ja ælgge migj'di Ibmel sane,
vai saddap dovddat Ibmel gudne.
17. Ōvvgge audogasvuoda balgga,
ja adde min njalbmai dam saga,
mi læ min bajasrakadussan
ja ige oktige værranussan.
18. Bassevuoigna, mu vaimo don ævvgge
ja daga dam oktan almerikan,
vai Ibmela satasim gittet
ja im goassege dast erit hæittet.
19. Dudnji aigom mon gittosa lavllo,
nuft gukka go sardnot mon satam,
ja manpel mon engeli særvest
halleluja lavlodam allest.
(Dam lavllaga æali Ole Nilsen Spittast
(Navuonast) dam jage 1858).
- Matt. 7, 21.
- „I juokkehaa, gutte munji cælk-
ka: Hærra, Hærra, galga bæssat
alme rika sisa, mutto dat, gutte
dakka mu aæam dato, gutte læ
almin.“
- Kristus, min Hærramek, cælkka migjidi :
Di goæbetet muo oapatægjen, ja epet di
jæra must.
- Di goæbetet muo æovgasen, ja epet di oai-
ne muo.
- Di goæbetet muo gæidnon, ja epet di vag-
jol mu mielde.
- Di goæbetet muo ællemen, ja epet di anot
must.
- Di goæbetet muo visesen, ja epet di æuvo
muo.
- Di goæbetet muo æabesen, ja epet di ra-
kist muo.
- Di goæbetet muo riggesen, ja epet di rok-
kadala must maidege.
- Di goæbetet muo agalažžan, ja epet di
oca muo.

Di goččobetet muo buorren, ja epet di balv-
val muo.

Di goččobetet muo duottan, ja epet di osko
munji.

Di goččobetet muo buokvægalažžan, ja epet
di gudnijatte muo.

Di goččobetet muo vanhurskesen, ja epet di
bala must.

Jos mon ferttim din dubmit, jogo dist dalle
læžža ašše muo soaibmat?

Luther cælkka: Bærgalak mielastes
suovva, atte Kristus læ min njuokčam alde, jos
son dusse ješ oazžo rafhest min vaimost cõkkat.

Naitussardne.

Gal. 6,2:

„Guddet gutteg guimidædek
nođid ja devddet nuft Kristusa
laga!“

Go guovtes naittalæba goabbag guiminæsga,
de soai læba maidai dam mailmalas laga mielde
eadnujuvvum goabbag guoibmasis. Æba soai
mate ærranet ærebgo laga ja duomo bokte. Ja
boadnja læ maidai dam mailmalas laga mielde
gædnegas æletet su akas ja su manaides. Jos dam
i dato — jos ouddamærka diti alma ašetaga guođ-
ða su bærrašes daihe æra lakai i fuola dam
oudast moraštæmest, de son matta vela bagadus-
bargo boktege naggijuvvut dakkat su gædnegas-
vuodas dam dafhost.

Oskaldasvuoda ja æletæme, daid guovte dinga
maidai dat mailmalas laga gaibed naitusguimin.
Mutto muđoi dat laga i fuola nuft ollo naitus-
guimin, moft soai ælleba. Jogo soai ælleba bu-
rist vai hæjot goabbag guiminæsga, jogo soai æl-
leba rido ja rakismættomvuoda siste gaskanæsga,
daihe, nuftgo naitusguoimek berreba ællet, rakis-
vuoda ja soavalasvuoda siste, dat i guoska dam
mailmalas laki. Dat sadda privata ašsen naitus-
guimi gaskast, jos dalle nubbe i bænta cabme
nubbe daihe aite su hæga ala daihe æra lakai
albmoset goared su. Dam diettelassi i mailma-
las lakage suova.

Mutto æmbo i gaibed naitusguimin. Mutto

dam arvved juokkehas, atte dat læ miha uccan.
Olmus matta hui burist læt oskaldas su naitus-
guoimes vuostai ja æletet su, ja almaken naitus-
vuotta matta læt hæjos ja likkotes naitusvuotta.

Buorre læ dalle, atte mist, guđek Kristusa
nama guoddep, ja gæi naitusdille vihatuvvu ja
buristsivdneduvvu dabe dam Hærra Ibmel altar
oudast, atte mist i læk dussefal mailmalas laga,
maid mi galggap jægadet, mutto maidai aleb, gar-
rasæbbo laga, Ibmel laga, mi gaibed, atte nai-
tusguoimek galggaba goabbag guoimesga rakistet,
ja atte soai galggaba okta læt, ja Kristusa laga,
mi goččo sodno guoddet goabbag guoimesga
nođid.

Ibmel gaibed æmbo go mailmalas laga.
Ibmel duobmostuolo oudast i læk suige dussefal
privata ašše naitusguimi gaskast, moft soai ælleba
goabbag guiminæsga. Sust galgga dam stuora
logodakkambæive i dussefal oskaldasmættomvuotta
daihe æra saniguim fuorravuotta ja i dussefal ru-
maslas goaredæbme dubmijuvvut ja rangastuvvut,
mutto maidai riddalæbme ja bælkeldæbme ja hop-
puivuotta ja bæčæavuotta ja buok æra rakismæt-
tomvuotta ja fuollamættomvuotta naitus-gædnegas-
vuodai harrai.

Bargge damditi doai dam dodno naitusbæiva-
de mielade vuollai bigjat dam Ibmela gaibadusa,
atte don, gutte læk boadnja, ik galga dussefal
æletet, mutto maidai rakistet du akad, ja don,
gutte læk akka, ik galga dussefal diktet jecad
æletuvvut du boadnjastad, mutto maidai rakistet
su, ja doai galggabætte goabbašagak Kristusa
laga mielde guoddet goabbag guoimade nođid.

Ja dak guovte dinga: goabbag guoimesga
rakistet ja goabbag guoimesga nođid guoddet —
dak æuvvoba nubbe nubbe mielde. Jos guovtes
goabbag guoimesga rakistæba, dalle sadda mai-
dai gæppaden goabbag guoimesga nođid guoddet.
Mutto jos soai æba rakist, dalle sadda dussefal
giksen sodnoidi guoddet nubbe noađe — ja de
soai vagjolæba ællema æađa ješ goabbag su no-
đines ja vela rakismættomvuoda lossis nođin lase-
tuvvum daidi æra nođidi, — daihe nubbe bargga
bigjat obba noađe nubbe ala.

Allus dodno dille saddu nuft! Dastgo dalle

— dodno naitusvuotta sadda læjos ja likkotes naitusvuottan. Bargge dam sagjai obba famostæde ja Ibmel væke bokte bisotet dam rakisvuoða, mi dodnost vissaset dal læ goabbag guoibmasæde, ja bargge dam rakisvuoða siste guoddet goabbag guoibmade noðid ja dævdde nuft Kristusa laga!

Noðid maidai doagis saddabætte oazžot. Doai oazžobætte vissaset ollo illobeivid, ollo æuvvgis, burid beivid, dam mon doaivom; — mutto doai oazžobætte vissaset maidai ollo morasbeivid, manga atestusa, manga lossis barggobæive, manga noaße. De bargge oskaldasat juokket ilo ja likko ja daid burid beivid goabbag guiminæde; mutto bargge maidai oskaldasat juokket morrasid, buok lossis beivid, buok noðid goabbag guiminæde! Bargge buok juokket goabbag guiminæde duotta rakisvuoða siste, de dodno naitusvuotta sadda rievtes naitusvuottan, mi sadda bisot sikke mailme ja Ibmel duomo oudast, — Ibmelest buristsivdneduvvum naitusvuottan!

—
M i s s o n - o ð ð a s a k.
Schreuder-missson.

I læk dussefal dat stuora „Darolaš missonsærve“, mi Sulu-ædnamest Afrikast bargga bakeni bestujume ala. Min ædnamest læ vela nubbe særve, mast læ sëmme barggo. Dam namma læ „særve Darolaš girko misson oudast Schreuder bokte“. Dam særve missonblådte læ dal læmas prenteduvvum 25 jage, ja mi aiggop damditi muittalet vehas vela damge misson birra.

Schreuder læi Darolaš missonsærve vuostas missonpappa Sulu-ædnamest. 1844 juo boði son dokko ja bargai oskaldasat ja gierddavazat, algost okto, dasto oktan æra Darolaš missonpapaiguim, gidda dassaæi go son dam jage 1873 eritheiti balvvalæmest „Darolaš missonsærve“ ja rakadi su jeças sierrasærve dam sëmme ædnamest. Dam jage 1866 vihatuvvui son bisman Darolaš Sulu-missson bagjel. Son jami 1882.

Su sagjai boði muttom Darolaš pappa, Nils Astrup, riegadam 1848. Son boði su bærrasines Sulu-ædnamest 1883 ja læ vela ain barg-

gamen dobbe. Aito mannam gæse læ son læmas min ædnamest, gost son læ birrajottam ja barggam su missones oudast.

Sudnji vækkeguoibmen boði dam jage 1884 su viellja, pappa H a n s A s t r u p, riegadam 1852.

Sodnoin ovtast barggaba maidai Nils Astrup vivva, Wilhelm Otte, riegadam 1872, ja su bardne Johannes Astrup, riegadam 1872. Dak goabbašagak læba læmas pappaskuvlast Amerikast.

Balddalagai dai olbmaiguim barggek maidai sin æmedak ja nieidak dam sëmme bargo ala. Æp mi berre vajaldattetge oapatægje-nissonid Marie ja Hanna Larsen ja Marie ja Klara Otte.

Nuftgo mi oaidnep, læk masa buok dak missonbarggek gaskanæsek fulkiak.

Dam missonest læk 3 stuora missongarddema, namalassi Entumeni, Untunjambili ja Kvalabisa. Dat vuostas rakaduvvui 1852, nubbe 1875 ja goalmad 1889.

Dam missonsærve jakkasaš sisaboatto gartta arvo mielde 8—10,000 kruvna.

Kinast læ fastain saddam vuostehakko, ja vuostehagolažak læk juo boalddam ollo missongarddemid.

Juli manost dam jage doalai „Darolaš Kinamisson-særve“ su generaloakkemes Drammen gavpugest. Dat Kinamisson-særve læ dam ragjai Darolaš særvegoddi bælest barggam Kinalažai jorggalusa ala. Mutto dimag olgusuldde ječaidæsek golmas sin missonpapain dam særvest, dainago æi mattam soappat papai ordinerijume ja girkkomænoi harrai. Dam aše diti ja maidai dam særve girkkovašalas miela diti ollo særvegoddek æi liko dasa, ja si læk damditi mæredam, atte si ječa „Darolaš missonsærve“ caða aigguk missonbargo algatet Kinast.

Dam rajest saddaba nabbo dalle 2 Kinamisson-særve. I læk almaken æppedæmest, atte dat særve, maid Darolaš girko særvegoddek berrijek væketet, læ dat stuora Stavanger-særve. Dat læ min stuora girkkomissionsærve, mi juokke dafhost gidda doalla min lutheralaš girkko-

oapost, ja mi min ædnamest berre sisas æokkit buok missonbargo bakeni gaskast. Mutto dat nubbe manna æmbo ja æmbo girkost, dam am-matest ja oapost erit ja lakkan æmbo ja æmbo dissentalazai bællai. „Darolas Kinamisson-sær-vest“ læk læmas ollo jotte-sardneolbmak min æd-namest. Aivestassi sin matkek læk dimag mak-sam 19,000 kruvna, ja buok dast, maid si sisa-æogge missoni, gartte bagjelaš 70,000 kruvna. Vissaset dak sardneolbmak aigguk vela boatte aig-gai læt hui angerak jottet ja ruðaid æoagget. Jos daggarazak boðiček Sami lusa, de si berrijek vastedet, atte si aigguk væketet duššefal dam stuora Darolas missonsærve Stavanger gavpugest. Dat berre læt min buokai oktasas girkkomisson-særve.

Dat boares missonpappa Børresen Santalistan ædnamest Indiast læ jahmam.

Son læi riegamadannemarkost 1825 ja vulgi 1863 Santalistani, gost son Darolas misson-papain Skrefsrudin ovtast algati missonbargo ba-keni gaskast dobbe. 37 jage læ son dal oskal-dasat barggam dobbe oktan æmedines ja moddin ærrasin. Dallego son algi, i læm okta kristalas dobbe; dallego jami, legje bagjel 10,000 Santala-laza gastasuvvum. Dam muddoi Ibmel burist-sivdnedi su bargo.

Æreb Skrefsrud læ vela nubbe Darolas, Bodding, missonpappan dom ædnamest.

Gæsse ja æakæa 1901.

Ollo olbmuk æi dato miedtetet, atte Finmar-kost læ gæsse. Mikaelmæs-aige rajest gidda miccamar-aige ragjai lave muotta ædnama gokæat, ja daid golbma mano, mak baccek, læ sækka-lagai gidða ja æakæa. Almaken dam jage læ læ-mas gæsse maidai dabe Finmarkost, dam i oktage mate biettalet, ja duoðai buorre gæsse, ja æakæa læ læmas gukke ja bivval. Olmui muitost i læk ouddal saddam, atte muotta i læk boattam okto-ber mano loapast. Almaken ædnam saddok æi læk buok baikin saddam nuft buorren ja valljogassan, go olbmuk vurdde. Muttom baikin læi vuost

gidða-jiegna ja dasto bakka billedam giedde, nuft atte æi saddam æmbo go gaskamuddosas suoi-nek. Mutto dak, mak sadde, sadde aibas buor-ren ja goikesen. Æi saddamge ænas baikin nuft ollo luobmanak, go lave burin jagin. Lavdnje-æuoppami læ læmas buokbuoremus gæsse. Gæs-sebivddo læ læmas muddag buorre, ja mon jakam, atte ænas olbmuk læk dalvvejafoid ožžom. Ollok æi læk ollinge bivddam dam gæse, mutto læmas telegraf- ja gæidno-bargost.

Bierggo læ vaddes oazžot, ja dat uccan, mi vuovdujuvvu, læ divras. Muttomak ferttijegje dimag goddet nuft ollo sivetid, atte sist dali læk æmbo bierggo, go maid jeæa darbæsek; ærrasak læk ožžom nuft ollo suinid, atte si aigguk gææ-æalet biebmat dalve bagjel nuft ollo go væjolaš.

De læ ballamest, atte ædnagak divvuk naveti æmbo go biebmat mattek. Mi gærdotep-damditi vela damge æavæa: Gææa vuost darkke-let dam ala, man ollo suoinek dust læk, ja de bija sivetid sisa dam mielde!

Moaddelagaak.

Suoma-ænna deddujuvvu æmbo ja æmbo Ruossa-ædnamest. Vuost dat massi su ješraðalaš-vuoðas, dasto su jeæas soattevæga, ja dal Ruosa-k aigguk vela erit agjet Suoma-ædnamest Sibiri-ai buokaid, guðek æi dato vuollanet, mutto vuoste-hagoin aittek. Bagjelaš 1/2 million Suobmalas olbma ja nissona læk dal vaiddam kæisar ouddi dam oðða soattevækkalaga diti.

Dam rajest go Nansen vulgi occat ædnama davemus gææe, de læk ollok æuvvom su mañest. Sverdrup læ juo 3 jage orrom davve-ave jien-a siste, okto Italialas prinsas macai dimag ruoktot Frans Josef ædnamest, ja dam jage læ okta Amerikanalaš, Baldwin, vuolggam. Sust læk 2 skipa, 400 bædnaga ja 15 hæsta. Go hæstak læk gæssam su galvoid gaddai Frans Josef ædnamest, de dak nujuvvujuvvujek. Bædnagak galggek dasto-gæsset su ja su skipparid dam vides attama bagjel davemus gææe guvllui.

„Fram“ ja Otto Sverdrup birra, gutte gæsseg 1898 vulgi Grønlandi iskadet daid amas ædnamid dobbe davven dam agalaš jienast ja daidasi gidda davvepoli joavddat, i læk vel mikkege gullum. Mutto i læk vel damditi ašše ballat. Sust læi biebmō 4 jakkai, ja daggar olmai vissaset i bissan, ouddalgo læ joavddam vela gukkebuidi davas guvllui go sikke Nansen ja Italialaš prinsu ja Amerikanalaš davvepolifarrjægje Peary. Arvostnai son boatta boatte gæse.

Dænost læ læmas guokte likkotes d a p a t u s a favlest oktober manost. Nubbe have hævvanegje skuvlla-olmai Elvedal, skuvllanisson Reiersen ja 2 mana ja 3 satto-olbma, nubbe have golbma olbma. Sæmma aige massujuvvui maidai poasta. Varjafavllai hævvanegje guovtes, go vanas sævdnjaden gaskat æppujuvvui stuora dampast. Guovtes gagjujuvvuiga.

Njavddam kapelgirkko Maddavarjagjest læ dal dake vuolde. Dat sadda æabba girkkon, mi galgga boatte gæse vihatuvvut. Dalle maidai girkkoministar Wexelsen boatta dokko.

Boccegugottom ja dam vahaga birra, maid dat dakka bæcevuovddai, læ læmas arvvaladdujuvvum. Mi oazžop farga vuorddet ođđa mærradusaiddam dam harrai.

Kristianiast læ læmas stuora likkatus dam nuft goæujuvvum biebmō-ædne-ase diti. Moadde nisson legje vuostaivalddam smavva manaid sin dallosæsek ja bagjelasasek valddam daid biebmō ja bajasgæsset daihe jakkasaš balka oudast daihe ovta nana mavso oudast, mi maksujuvvui dallanaga. Mutto de daptusa bokte allostuvvui, atte buok dak smavva manak hui farga jabme. Duššefal okta læi heggi baccam. Biebmō-ædnek gessujuvvujegje dalle eisevalde ouddi, ja de sadde nuft ollo duodastusak sin vuostai, atte guovtes dubmijuvvuiga age bæivvai bagadamvisui, ja dak ærrasak, guđek legje væketam daid aitosaš biebmō-ednid, ožžu gukkeb daihe oane-kæbbo giddagasa. I læk æppedæmest, atte dok

gafhadis nissonak læk galbma varain goddam buok daid uccakazaid.

Dal læ maidai Aker suokkanest gavdnum nubbe daggar suorggadlas biebmōsida.

Arbbeværrō. Si, guđek læk arbim ærrasid go vanhemedesek, dittek, atte stata gaibed muttom — josjoge i stuora — oase arbest. Mutto manak, guđek læk vanhemedesek arbim, læk dam ragjai bæssam daggar arbbeværost. Dal sadda arbbeværrō vela manaige ala. Stata vælgge ja golatusak saddek nuft stuoresen, atte sisaboatto i govča golatusaid æra lakai, go atte ođđa værok ferttijek bigjujuvvut olmui ala.

Almeken gæfhes olbmuk davjemusta æi sadda dovddat dam arbbeværrō. Mutto bahabun sadda nubbe ođđa værrō, duppaktuollo. Duppakblađi ala læ bigjujuvvum 50 evre tuollo juokke kilo oudast, sigari ja sigaretaid ala okta kruvna, — æra duppak ala 60 evre kilost. Don saddak vissaset farga dovddat dam tuolo, go galgak aldsesad duppak oastet. Mutto statakassa tine dam bokte arvo mielde ovta million kruvna.

Davve-Varjagjest læ saddam manna boakkodavdda. Dat læ okta dain buokvaralažamus jottedavdain, dat sæmma, man diti buok manai gitti fertte sisabaæujuvvut muttom laktadas, mi dugjo boakoi vuostai. Nuft gukka go dat davdda læ jottemen dobbe, læ damditi skuvlladoallam ja juokkelagaš æra eoakkem gildujuvvum.

Guovddagæidno-pappa G. G. Kielland læ saddam Vargai gielddapappan Johannesen sagjai. Kand. theol. J. Jørgensen læ saddam kateketan (vækkepappan ja oapatægjen) Hammerfestast Kløvstad sagjai.

A. Ulve læ saddam politimæstaren Cacesullust Randers sagjai.

O. Thu læ saddam Nuorttafinmarko ođđa nana amtaskuvla oudastæuožžon.

Okta Finmarko stuoramus gavppe-olbmain, G. Robertsen Hammerfestast, jami august mano algost ja havddaduvvui d. 10 august dam jage.

Skuvlla-olbmai balkka.

Finmarko amtadiggest dam jage mæreduvvui 10 stemmain 7 vuostai, atte skuvlla-olbma dam rajest galggek oažžot balkkan uccemusta 24 kruvna juokke stuoraskuvlla-vakko oudast ja uccemusta 20 kruvna juokke smavvaskuvlla-vakko oudast.

Sæmma aige nannijuvvujegje dak moadde-lagas akkelasek nuft, atte si 4 jage balvvalusa maŋnel ožžuk 125 kr. lassen, — 8 jage maŋnel 250 kr., 12 jage maŋnel 375 kr. ja 15 jage maŋnel 500 kr.

Sæmma diggest arvvaladdujuvvui maidai dam birra, atte Finmarko berre su ječas skuvladirektora oažžot, ja atte stuora biebmoskuvlak berriek rakaduvvut moadde baikkai. Dat vuostas daggar biebmoskuvlla, gost manak æi oažo dussefal oapatusa, mutto maidai biebmo ja æra divšo, sadda arvostnai rakaduvvut Njavddami Madda-Varjagest. Doivvuk, atte manak daggar skuvlain ožuse sikke buoreb divšo ja oapaše buorebut darogiela go dain smavva kredsaskuvlain, mak dal læk.

Boarsoatte.

Dal læ bagjelaš 2 jage dam rajest, go dat soatte algi. Dam 9ad oktober 1899 læi dam soađe vuostaš bæivve, ja vela ain bista, ja i læk vela cækkemest, goas rafhe sadda. Boarak goddujuvvujek ja fanggan saddek; mutto almaken æi dato hættet soattamest. Farga obba Boaralbmug læ fanggavuodast. Dal masa 120.000 læk Engelas olbmai fangak, jos mi rekip maidai nissonid ja manaid. Dal læk dobbe arvo mielde 200.000 Engelas soaldata ja 450 haka. Ja 100,000 læk rakadusast dokko saddijuvvut. Engelas general Kitchener læ dal riebmam goddet daid Boaroiivvamužaid, guđek fanggan saddek, doavode-

din, atte dam bokte saddek naggijuvvut rafhe dakkat. Boargeneral Botha gullu dai maŋemus telegrammai mielde hæđest læmen; mutto dal læ fastain eritbæssam.

Obba soatte læ Englandi hæppaden ja garrodussan ja Boaralbmugi dussadubmen. Dusse diti oaffarussujuvvujek sikke hægak ja ruđak. Lifiđ damditi savatatte — ja duottavuodast buokkak savvek dam, atte Boarak farga rafhe ožuse govtolaš siettadusa vuollai.

Muttom lavla.

Nuotta: L. M. L. koralgirje no. 45.

Go sævdnjadin bæivve soatta,
Min muite, Aččamek, don,
Go sævdnjadin igja boatta,
Min muite, anom mon.

Du nastidad divte alme
Dal gokæat euovggasin, de
Farg dappu min vaibbam cælbme,
Ja nager njalgis læ.

Min vaimoidi, Ačče, bija
Don rafhe-jurddagid fal,
O Vuoiŋa, min lusa nieja
Buok almi cæđa dal.

Min Bæstamek, Jesus, valde
Daid smavvaid fatmasad dal,
De engeli gæino alde
Sin sielok jottek gal.

Go sævdnjadin bæivve soatta,
Min muite, Aččamek, don,
Go almalaš bæivve boatta,
Min muite, anom mon.

Ingemann.

„Sami Usteb“ matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte, go jakkodagast maksujuvvu 80 evre. Dat boatta ovta gærde juokke manost.

Prenteduvvum Tromsapoasta
prentedam-viesost.